

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBA**

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

Kopija

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų
ministerijai**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ ĮSTATYMO NR. IX-2135
68 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO**

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija 2020 m. liepos 1 d. raštu Nr. (25.2.1E).3-2787 pateikė Lietuvos Respublikos Vyriausybei svarstyti Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – projektas). Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba, atsižvelgdama į tai, kad projektas po suinteresuotų institucijų išvadų buvo patikslintas, teikia šiuos papildomus pastebėjimus dėl projekto:

1. Projektas buvo patikslintas numatant, kad „*viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjai*“ Užsienio reikalų ministerijai teikia informaciją apie užsienio valstybėje esančių faktinių *viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų naudotojų* skaičių ir (arba) *siunčia* Užsienio reikalų ministerijos nustatyto turinio *pranešimus* užsienio valstybėje esantiems faktiniams *viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų naudotojams*“. Ankstesniame, suinteresuotų institucijų išvadoms teiktame, projekto variante buvo numatyta, kad šie reikalavimai taikomi tik „*viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų teikėjams*“.

Pastebėtina, kad formuluotė „*viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjai*“ yra bendra ir apima įvairius ūkio subjektus, teikiančius skirtingas paslaugas: *viešųjų ryšių tinklų teikėjus*, *viešųjų fiksuotojo telefono ryšio paslaugų teikėjus*, *interneto prieigos paslaugų teikėjus*, *viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų teikėjus* ir kt. Tuo tarpu projektu siūlomoje įtvirtinti Elektroninių ryšių įstatymo 68 straipsnio 7 dalyje yra nustatomas tik vienos konkrečios rūšies elektroninių ryšių paslaugas – *viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas* – apimantis reglamentavimas. Atkreiptinas dėmesys, kad ūkio subjektai, kurie teikia tik *viešuosius ryšių tinklus* arba tik *viešąsias fiksuotojo telefono ryšio paslaugas* ar *interneto prieigos paslaugas*, nei disponuoja informacija apie užsienio valstybėje esančių faktinių *viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų naudotojų* skaičių, nei galėtų užsienio valstybėje esantiems faktiniams *viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų naudotojams* išsiųsti Užsienio reikalų ministerijos nustatyto turinio pranešimus. Įvertinus tai, pastebėtina, kad projekte numatomus reikalavimus teikti informaciją apie užsienio valstybėje esančių faktinių *viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų naudotojų* skaičių ir siųsti nustatyto turinio pranešimus užsienio valstybėje esantiems faktiniams *viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų naudotojams* įgyvendinti galėtų tik *viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų teikėjai*.

Jei vis tik projektu siekiama, kad Užsienio reikalų ministerijos prašymu jai būtų teikiama platesnio pobūdžio, ne vien su judriojo telefono ryšio paslaugų naudotojais susijusi, informacija, kuria disponuoja ne tik *viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų teikėjai*, bet ir kiti *viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjai*, turėtų būti tikslinamas informacijos, kuri turi būti teikiama Užsienio reikalų ministerijai pobūdis. Tas pats pasakytina ir apie veiksmus, kurių gali būti prašoma atlikti *viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų*. Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad tokiu atveju tikslintinas ir projekto aiškinamasis raštas, kadangi pagal jame pateiktą informaciją, projekto tikslas „vykdant COVID-19 valdymo strategijos

įgyvendinimo priemonių plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. birželio 10 d. protokolo Nr. 28 1.1 papunkčiu, priemone Nr. 1.7.3 „*Reglamentuoti bendradarbiavimą su Lietuvoje veikiančiais mobiliojo ryšio operatoriais, kad užsienyje esantys jų abonentai būtų laiku informuoti apie bręstančią krizę ir grįžimo į Lietuvą sąlygas*“.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir siekiant teisinio reglamentavimo aiškumo, siūlytina papildomai įvertinti, ar pagrįstai pirmiau nurodyti reikalavimai yra taikytini ne tik viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų teikėjams, bet visiems viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjams ir atitinkamai patikslinti projektą.

2. Projektas buvo patikslintas, numatant, kad „siekiant užtikrinti, kad būtų suteikta būtinoji medicinos ar kita būtina pagalba, kai turima informacijos, kad kilo grėsmė užsienio valstybėje esančio Lietuvos Respublikos piliečio gyvybei, sveikatai ir (ar) saugumui, Užsienio reikalų ministerijos prašymu *viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjai esant galimybei padeda Užsienio reikalų ministerijai susisiekti su šiuo piliečiu*“.

Pastebėtina, kad iš formuluotės „*esant galimybei padeda <...> susisiekti su šiuo piliečiu*“ nėra aišku, kokius konkrečiai veiksmus turėtų viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjai atlikti ar kokių veiksmų iš jų galėtų būti reikalaujama. Projekto aiškinamajame rašte yra nurodoma, kad „Užsienio reikalų ministerijos prašymu viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjai esant galimybei būtų įpareigoti padėti Užsienio reikalų ministerijai susisiekti su šiuo piliečiu (*tai galėtų būti tarpininkavimas susiekiant su piliečiu telefonu ar kita informacinė pagalba, kurią operatoriai galėtų teikti atsižvelgiant į esamą teisinį reguliavimą dėl asmens duomenų apsaugos*)“. Tačiau pastebėtina, kad aptariama nuostata suponuoja, kad iš viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų galėtų būti reikalaujama bet kokių veiksmų, susijusių ne vien tik su viešųjų elektroninių ryšių paslaugų bei tinklų teikimu ar turimos informacijos, būtinos atlikti užsienio valstybėje esančio piliečio paieškai ar siekiant su juo susisiekti, pateikimu, bet ir, pavyzdžiui, aktyviais veiksmais ieškoti užsienio valstybėje esančio piliečio, jam skambinti, tarpininkauti bendraujant su juo (kas nėra susiję su viešųjų elektroninių ryšių paslaugų bei tinklų teikimu) ir panašiai.

Atsižvelgiant į tai ir siekiant teisinio reglamentavimo aiškumo, projekte turėtų būti įvardyti konkretūs veiksmai, kurių gali būti reikalaujama iš viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų, pavyzdžiui, pateikti visą turimą informaciją, kuri yra būtina ar padėtų susisiekti su užsienio valstybėje esančiu piliečiu, siųsti Užsienio reikalų ministerijos nustatyto turinio pranešimus tam piliečiui ar pan.

Aptariama nuostata taip pat vertintina šio rašto pirmame punkte nurodytu aspektu, dėl įpareigojimų taikymo ir tiems viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjams, kurie nedisponuoja informacija apie užsienyje esančius faktinius viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų naudotojus.

3. Projektas buvo patikslintas, numatant, kad „Užsienio reikalų ministras nustato <...> su šioje dalyje nustatytų pareigų <...> vykdymu patirtų išlaidų, *neviršijančių Užsienio ministerijos prašymu suteiktų paslaugų savikainos, kompensavimo tvarką*“.

Siekiant išlaikyti Elektroninių ryšių įstatyme jau įtvirtinto reglamentavimo nuoseklumą, siūlytina šią nuostatą tikslinti, vartojant Elektroninių ryšių įstatyme vartojamas formuluotes (pavyzdžiui, 23 straipsnio 1 dalyje, 33 straipsnio 1 dalyje, 34 straipsnio 8, 11 dalyse ir kitose) ir ją išdėstyti taip: „Užsienio reikalų ministras nustato <...> su šioje dalyje nustatytų pareigų <...> vykdymu patirtų išlaidų, *neviršijančių Užsienio ministerijos prašymu suteiktų paslaugų savikainos sąnaudų*, kompensavimo tvarką“.

Direktorius

Feliksas Dobrovolskis